

Windenergie A16

Samen op weg naar een duurzame toekomst

Provincie Noord-Brabant

Gemeente Breda

Overeenkomst

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Titel

Green Deal project windenergie A16-zone

Datum

20 april 2017

Contractnummer

Ondergetekenden,

Documentnummer

4143730

1. Het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Breda, handelend als bestuursorgaan, vertegenwoordigd door wethouder P. de Beer, handelend ter uitvoering van het besluit van burgemeester & wethouders dd. 31 januari 2017, verder te noemen: "de gemeente Breda";
2. Het college van burgemeesters & wethouders van de gemeente Drimmelen, handelend als bestuursorgaan, rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder J.B.M. Kuijpers, handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders dd. 10 januari 2017, verder te noemen: "de gemeente Drimmelen";
3. Het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Moerdijk, handelend als bestuursorgaan, vertegenwoordigd door wethouder J. Kamp, handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders dd. 24 januari 2017, verder te noemen: "de gemeente Moerdijk";
4. Het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Zundert, handelend als bestuursorgaan, vertegenwoordigd door wethouder P.G.H.N. Utens, handelend ter uitvoering van het besluit van burgemeester & wethouders van 17 januari 2017, hierna te noemen: "de gemeente Zundert";
5. Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant, handelend als bestuursorgaan, vertegenwoordigd door gedeputeerde Ruimte en Financiën, de heer H.J.A. van Merrienboer, gemachtigd door de Commissaris van de Koning bij besluit van 11 april 2017, handelend ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van 11 april 2017, hierna te noemen: "de provincie Noord-Brabant";
6. Engie Energie Nederland Windenergie Holding B.V., vertegenwoordigd door de heer A. Schoonwater (gemachtigd), hierna te noemen: "Engie Energie Nederland Windenergie Holding B.V.";
7. Raedthuys Windenergie B.V., vertegenwoordigd door de heer A. Vermeulen (directeur), hierna te noemen: "Raedthuys Windenergie B.V.";

8. Izzy Projects B.V., vertegenwoordigd door de heer P. de Ridder (directeur), hierna te noemen: "Izzy Projects B.V.";
9. Eneco Wind B.V., vertegenwoordigd door de heer H.A. Buis (directeur), hierna te noemen: "Eneco Wind B.V."
NB: niet handelend namens initiatief Business Centre Treeport B.V.;
10. Agro Wind Moerdijk B.V., vertegenwoordigd door de heer L. Dane (directeur), hierna te noemen: "Agro Wind Moerdijk B.V.";
11. WNW Windplan B.V., vertegenwoordigd door de heer H. Jelsma, hierna te noemen: "WNW Windplan B.V.";
12. Initiatief Lapdijk I, vertegenwoordigd door de heer G.W.C.H. van Beek (tekenbevoegd), hierna te noemen: "Initiatief Lapdijk I";
13. Initiatief Lapdijk II vertegenwoordigd door de heer A. van Tetering (coördinator en tekenbevoegd), hierna te noemen: "Initiatief Lapdijk II";
14. Initiatief Achterdijk, vertegenwoordigd door de heer H. Jelsma van WNW Windplan B.V. (gemachtigd), hierna te noemen: "Initiatief Achterdijk";
15. Energielokaal, vertegenwoordigd door de heer B.M. Blok (directeur), hierna te noemen: "Energielokaal";
16. Renewable Factory B.V., vertegenwoordigd door de heer M. van der Pluym (directeur), hierna te noemen: "Renewable Factory B.V.";
17. Initiatief Coöperatie Oekel NRG U.A. i.o., vertegenwoordigd door dhr. E.F.C.L. Boon, hierna te noemen: "Initiatief Coöperatie Oekel";
18. Nuon Wind Development B.V., vertegenwoordigd door mevrouw M.S. Deimel (directeur ontwikkeling windenergie Nederland), hierna te noemen: "Nuon Wind Development B.V.";
19. YARD ENERGY Development B.V., vertegenwoordigd door de heer J. Hiemstra (directeur), hierna te noemen: "YARD ENERGY Development B.V.";
20. Green Trust Consultancy B.V., vertegenwoordigd door de heer T. Keesmaat (directeur), hierna te noemen: "Green Trust Consultancy B.V.";
21. Stichting Energietransitie Drimmelen, vertegenwoordigd door de heer J.P. Wieldraaijer (secretaris), hierna te noemen: "Stichting Energietransitie Drimmelen";
22. Stichting Energietransitie Moerdijk, vertegenwoordigd door mevrouw D. Rubbens (penningmeester), hierna te noemen: "Stichting Energietransitie Moerdijk";
23. Stichting Energieparticipatie Breda i.o., vertegenwoordigd door wethouder P. de Beer van de gemeente Breda, hierna te noemen: Stichting Energieparticipatie Breda i.o.;
24. Stichting Energietransitie WindCent Zundert, vertegenwoordigd door de heer M.J.C.M. van Tilburg (voorzitter), hierna te noemen: Stichting Energietransitie WindCent;

Adhesie partijen¹

25. Brabantse Milieufederatie, vertegenwoordigd door de heer N. Verdaasdonk (directeur), hierna te noemen: Brabantse Milieufederatie;
26. Rijkswaterstaat, vertegenwoordigd door K.M.A. Weustink (directeur), hierna te noemen: Rijkswaterstaat;
27. Coöperatieve Vereniging BRES U.A. en aangesloten energie coöperaties, vertegenwoordigd door dhr. A.C. Bijma (voorzitter), hierna te noemen: "Coöperatieve Vereniging BRES U.A.";
28. Coöperatie Treeport / Business Centre Treeport B.V., vertegenwoordigd door H. van den Biggelaar (directeur), hierna te noemen: "BCT bv";
29. Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), afdelingen Moerdijk, Breda, Drimmelen, Baronie Zuid-Oost en Zundert/Rijsbergen, resp. vertegenwoordigd door dhr. A. Maris, dhr. R. Beekers, P.Hermus, mevr. A. Aerts, dhr. C. Verschuren hierna te noemen: "ZLTO";

Hierna tezamen te noemen: "Partijen", ook wel ieder afzonderlijk te noemen "Partij", partij 1 t/m 4 hierna ook wel samen te noemen: "De Vier Gemeenten", partij 6 t/m 20 hierna ook wel samen te noemen: "Ontwikkelaars", partij 21 t/m 24 hierna ook wel samen te noemen: "Stichtingen".

Algemene overwegingen Green Deal:

- Gemeenten en provincie beogen, in navolging van het Kabinet, een Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Het doel van de Green Deal is het laten zien dat duurzame en economische ontwikkeling hand in hand kunnen gaan.
- Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn essentieel om de omslag naar duurzame groei mogelijk te maken. Bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties nemen volop concrete initiatieven voor vergroening van economie en samenleving. Met de Green Deal-aanpak wil het Kabinet deze dynamiek in de samenleving op duurzame groei optimaal benutten.
- In de praktijk loopt de maatschappij tegen barrières aan die initiatieven voor een verdere verduurzaming in de weg staan. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières zo veel als mogelijk verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut.
- In deze Green Deal willen Partijen hun bereidheid kenbaar maken om barrières weg te nemen inzake realisatie van windmolens in de A16-zone, zodat initiatieven die betrekking hebben op sociale participatie en

¹/ Adhesiepartijen maken geen deel uit van de Green Deal Windenergie A16-zone, wel onderschrijven zij nadrukkelijk het belang ervan.

lokale energietransitie zich kunnen ontwikkelen. Deze initiatieven dienen als voorbeeld voor andere marktpartijen, overheden en maatschappij.

- Deze Green Deal kan dienen als voorbeeld voor andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen bij de Green Deal Windenergie A16-zone:

- De provincie Noord-Brabant heeft samen met De Vier Gemeenten het 'Convenant - Windenergie A16-zone' ondertekend op 1 december 2015.
- De provincie Noord-Brabant en De Vier Gemeenten zijn voornemens om minimaal 100 MW windenergie in de A16-zone te realiseren (hierna Het Project).
- De Green Deal Windenergie A16-zone (hierna: Green Deal) gaat over de bijdrage van windenergie aan de lokale energietransitie en benadrukt de bereidheid van Partijen om een bijdrage te leveren aan sociale participatie. Hierdoor ontstaan kansen voor lokale gemeenschappen, kansen die vooral voorzien in de versnelling van de lokale energietransitie.
- De Vier Gemeenten en de provincie Noord-Brabant bevestigen hierbij dat sociale participatie een randvoorwaarde is voor de uitvoering van dit Project.
- De Vier Gemeenten en de provincie Noord-Brabant hebben aan alle (potentiële) Ontwikkelaars in de A16-zone gevraagd het belang van sociale participatie te bevestigen.
- Ontwikkelaars hebben die bevestiging kenbaar gemaakt bij de provincie Noord-Brabant én De Vier Gemeenten door middel van een toezeggingsbrief. Zie bijlage A voor een voorbeeld toezeggingsbrief.
- De Vier Gemeenten en de provincie Noord-Brabant nodigen Partijen uit om deze Green Deal te tekenen.

Partijen komen het volgende overeen

Artikel 1 Begrippenlijst

A16-zone

Voor het plangebied van het project Windenergie A16-zone wordt een zone aangehouden van circa 1 km aan weerszijden van de Rijksweg A16.

Bouwrecht

Het recht om een windmolen(park) te bouwen. Een initiatiefnemer verkrijgt dit recht wanneer het bevoegd gezag de omgevingsvergunning voor bouwen verleend aan de initiatiefnemer.

Energietransitie

Het zoveel als mogelijk terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen en het versterken van de productie en het gebruik van duurzame energie.

Initiatief

Een windmolen(park) zoals die/dat door een ontwikkelaar is voorgesteld en die/dat mogelijk deel kan gaan uitmaken van het Project.

Ontwikkelaars

Projectontwikkelaars die windmolenparken ontwikkelen, (laten) bouwen en exploiteren. Projectontwikkelaar kan een initiatiefnemer zijn.

Sociale randvoorwaarden

Het begrip sociale randvoorwaarden, zoals het is gedefinieerd en vastgesteld door de Vier Gemeenten en onderschreven door de stuurgroep WindenergieA16, houdt in dat:

- a) "trias energetica" ²⁾ het uitgangspunt is;
- b) projecten bijdragen aan de bewustwording van de eigen mogelijkheden van inwoners en bedrijven om energie te besparen, zelf te produceren en daarmee bij te dragen aan een vitale samenleving;
- c) projecten waar mogelijk ontwikkeld worden, en voor zover niet in strijd met hetgeen is bepaald onder a), op basis van een gemeenschappelijk benadering van de verschillende "O's"; namelijk overheid, ondernemers, onderwijs, onderzoek en omgeving;
- d) projecten bijdragen aan het inzichtelijk maken voor overheidsorganisaties, dat het bieden van beleidsmatige ruimte aan lokale initiatieven kan resulteren in meerwaarde;
- e) een deel van het uit projecten te behalen voordeel direct wordt teruggegeven aan de leden ³⁾ en een deel wordt geïnvesteerd in lokale energiebesparing en productie;
- f) de aanpak van projecten gebaseerd is op een transparante en langjarige samenwerking met lokale bedrijven waarbij iedereen er beter van wordt en niemand rijk;
- g) de uitvoering van projecten een benadering kent gebaseerd op vertrouwen en herkenbaarheid door bij te dragen aan de lokale gemeenschap in de vorm van energiebesparing en energieproductie per (woon)kern;
- h) projecten concentreren zich op het matchen van de lokale vraag en het lokale respectievelijk regionale aanbod.

Stichtingen (i.o.)

De lokale gemeenschappen worden/zijn georganiseerd in de vorm van Stichtingen. Deze Stichtingen, al dan niet in oprichting, investeren in de ontwikkeling en realisatie van windmolens en zetten zich in voor de lokale energietransitie.

²⁾ De trias energetica zijn drie stappen die opeenvolgend uitgevoerd moeten worden: zo min mogelijk energie gebruiken, duurzame energie gebruiken & zo slim mogelijk gebruik maken van eindige energiebronnen.

³⁾ Ten tijden van het op- en vaststellen van de sociale randvoorwaarden is uitgegaan van coöperaties met leden. De Stichtingen (i.o.) kennen geen leden. Als resultaat van dit voortschrijdend inzicht kan onder lid e) "leden" worden gelezen als "inwoners".

Stuurgroep

Orgaan bestaande uit de gedeputeerde van de provincie Noord-Brabant en de wethouders van De Vier Gemeenten.

Toezeggingen

Brieven van ontwikkelaars waarin zij de sociale randvoorwaarden onderschrijven en bevestigen hoe zij daaraan invulling geven.

Artikel 2 Verplichtingen

Het doel van deze Green Deal is:

- a. het bekrachtigen van de sociale randvoorwaarden door de Ontwikkelaars, ten aanzien van het Project. De toezeggingen zijn kenbaar gemaakt bij de provincie Noord-Brabant én De Vier Gemeenten en voldoen aan de minimale randvoorwaarde, zijnde – maar niet beperkt tot:
 - i. 25% van het bouwrecht van het Initiatief wordt beschikbaar gesteld aan de Stichtingen voor lokale ontwikkeling;
 - ii. Ten goed laten komen van de omgevingsbijdrage van € 0,50 per MWh, netto contant gemaakt over de looptijd van het windpark tegen een gangbare rentevoet, aan de lokale Stichtingen;
 - iii. Ten goede laten komen van het verschil tussen de gemeentelijke legesvergoeding en de provinciale legesvergoeding aan de lokale Stichtingen.
- b. het kenbaar maken van deze Green Deal aan, en verkrijgen van zoveel als mogelijk draagvlak, bij inwoners en belanghebbenden voor het project Windenergie A16-zone en in het bijzonder de wijze waarop sociale participatie kan bijdragen aan de lokale energietransitie.

Inzet en acties De Vier Gemeenten en provincie Noord-Brabant

De Vier Gemeenten en de provincie Noord-Brabant spannen zich in om de ontwikkeling van windenergie in de A16-zone planologisch mogelijk te maken. De Vier Gemeenten en de provincie Noord-Brabant streven naar een gelijk speelveld voor alle Ontwikkelaars voor de ontwikkeling van windenergie in de A16-zone. Omwille hiervan hechten zij er belang aan dat alle Ontwikkelaars (gelijke) invulling geven aan de sociale randvoorwaarden.

Inzet en acties Ontwikkelaars

De Ontwikkelaars zullen hun bod / voorstel inzake de sociale randvoorwaarden verder uitwerken zodra het voorkeursalternatief in de m.e.r. (in het kader van het provinciaal inpassingsplan) daar aanleiding toe geeft. Het uitgewerkte bod / voorstel wordt omgezet in concrete afspraken en vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten, welke, indien zij (de bepaling van) deze samenwerkingsovereenkomsten aanvaarden, door de Ontwikkelaars en Stichtingen (i.o.) worden getekend. De Ontwikkelaars

zullen zich inspannen voor een goede samenwerking met de overige Partijen.

Inzet en acties Stichtingen (i.o.)

De Stichtingen (i.o.) zullen zich inspannen de toezeggingen voor de invulling van de sociale randvoorwaarden gedaan door de Ontwikkelaars (voor zover deze voor de Stichtingen (i.o.) relevant zijn) op een verantwoorde wijze aan te wenden voor de versnelling van de lokale energietransitie. De Stichtingen zullen zich professioneel organiseren zodat zij enerzijds een goede en betrouwbare vertegenwoordiging zijn van de lokale gemeenschap en anderzijds een goede samenwerkingspartner zijn voor de Ontwikkelaars.

Artikel 3 Looptijd

Inwerkingtreding en werkingsduur

Deze Green Deal treedt in werking direct na ondertekening door alle Partijen. Deze Green Deal eindigt op het tijdstip dat Ontwikkelaars en Stichtingen (i.o.) samenwerkingsovereenkomsten sluiten en tekenen. De getekende samenwerkingsovereenkomsten komen in de plaats van deze Green Deal.

Gemakshalve wordt de einddatum van deze Green Deal voorzien op 31 december 2020, zijnde de beoogde datum waarop de realisatie van het Project met minimaal 100 MW aan windenergie is afgerond.

Artikel 4 Evaluatie

- Partijen zullen de uitvoering en werking van deze Green Deal jaarlijks evalueren. Het initiatief hiertoe wordt genomen door de provincie Noord-Brabant.
- De evaluatie zal worden verricht door de stuurgroep en een verslag daarvan zal worden op gemaakt door de provincie Noord-Brabant.

Artikel 5 Openbaarheid van informatie

Openbaarheid

De inhoud van deze Green Deal is openbaar. Partijen zullen bij de uitvoering van hun werkzaamheden verwijzen naar deze Green Deal.

Citeertitel

Deze Green Deal wordt aangehaald als: "Green Deal Windenergie A16-zone".

Artikel 6 Afdwingbaarheid

Garanties

- Ondertekening van deze Green Deal biedt Partijen geen garantie voor daadwerkelijke invulling van grondposities. De Green Deal is een gebaar naar inwoners, ondernemers en overheden in het projectgebied en daarmee beeldvormend.
- De verplichtingen die uit deze Green Deal voortvloeien zijn in rechte niet afdwingbaar, doch geeft de intentie van Partijen weer.

Artikel 7 Toepasselijk recht

Op deze Green Deal is het Nederlands recht van toepassing.

Artikel 8 Geschilbeslechting

Partijen dienen ernaar te streven onderlinge geschillen naar redelijkheid en billijkheid met elkaar op te lossen.

Artikel 9 Toetreding derden partijen

Deze Green Deal staat open voor toetreding door derden die in een gelijke positie verkeren als Partijen. Toetreding geschiedt op de volgende wijze:

- Derden kunnen Partijen schriftelijk om toetreding verzoeken. De toetreding behoeft de schriftelijke instemming van de provincie Noord-Brabant en De Vier Gemeenten.
- De toetreding en de verklaring tot instemming worden in afschrift als bijlage aan deze Green Deal gehecht.

Artikel 10 Wijziging

- Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken deze Green Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
- (Een deel van de) Partijen treden in overleg binnen een maand nadat een Partij de wens daartoe aan de andere Partijen schriftelijk heeft medegedeeld.
- De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlagen aan deze Green Deal gehecht, en maken daar onderdeel van uit.

Artikel 11 Opzegging

- Partijen kunnen tussentijds eenzijdig medewerking aan deze Green Deal opzeggen.
- Alvorens tot opzegging over te gaan zal de betrokken Partij eerst in overleg treden met de provincie Noord-Brabant en De Vier Gemeenten teneinde te bepalen of een oplossing gevonden kan worden.
- Beëindiging geschiedt door een schriftelijke mededeling aan de overige Partijen, met inachtneming van een opzegtermijn van 6 weken.

Artikel 12 Bevoegdheid

Deze Green Deal, als ook een uitgewerkt bod/voorstel, geeft geen der Partijen enige bevoegdheid een andere Partij te vertegenwoordigen of namens deze enige rechtshandelingen te verrichten.

Aldus ondertekend in /...voud te Wageningen op 20 april 2017

Namens de gemeente Breda
Dhr. P. de Beer

Namens de provincie Noord-Brabant
Dhr. H.J.A. van Merrienboer

Namens de gemeente Drimmelen,
Dhr. J.B.M. Kuijpers

Namens de gemeente Moerdijk,
Dhr. J. Kamp

Namens de gemeente Zundert,
Dhr. P.G.H.N. Utens

Namens Engie Energie Nederland N.V.
Dhr. A. Schoonwater

Namens Raedthuys Windenergie B.V.
Dhr. A. Vermeulen

Namens Izzy Projects B.V.
Dhr. P. De Ridder

Namens Eneco Wind B.V.
Dhr. H.A. Buis

Agro Wind Moerdijk B.V.
Dhr. L. Dane

WNW Windplan B.V.
Dhr. H. Jelsma

Initiatief Lapdijk I
Dhr. G.W.C.H. van Beek

Initiatief Lapdijk II
Dhr. A. van Tetering

Initiatief Achterdijk
Dhr. H. Jelsma

Energielokaal
Dhr. B.M. Blok

Renewable Factory B.V.
Dhr. M. van der Pluym

Initiatief Coöperatie Oekel NRG U.A. i.o.
Dhr. E.F.C.L. Boon

Datum

20 april 2017

Contractnummer

Documentnummer

4143730

Nuon Wind Development B.V.
Mevr. M.S. Deimel

YARD ENERGY Development B.V.
Dhr. J. Hiemstra

Green Trust Consultancy B.V.
Dhr. T. Keesmaat

Stichting Energietransitie Drimmelen
Dhr. J.P. Wieldraaijer

Stichting Energietransitie Moerdijk
Mevr. D. Rubbens

Stichting Energieparticipatie Breda i.o.
Dhr. P. de Beer

Stichting Energietransitie Windcent Zundert
Dhr. M.J.C.M. van Tilburg

Adhesie partijen

Brabantse Milieufederatie BMF
Dhr. N. Verdaasdonk

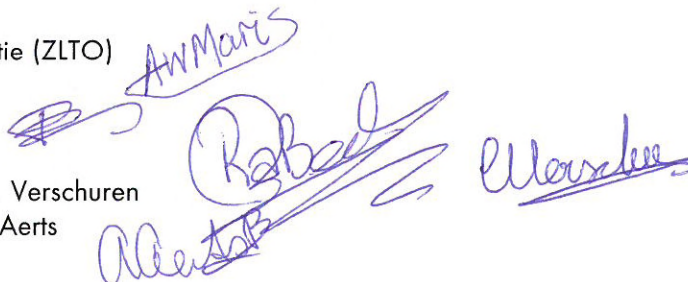
Rijkswaterstaat
Mevr. K.M.A. Weustink

Coöperatieve Vereniging BRES U.A. en aangesloten energie-coöperaties
Dhr. ~~A.C. Bijma~~ *D.W. G. Borgers*

Coöperatie Treeport / BCT bv
Dhr. H. van den Biggelaar

Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO)
Afdeling Moerdijk, dhr. A. Maris
Afdeling Drimmelen, dhr. P. Hermus
Afdeling Breda, dhr. R. Beekers
Afdeling Zundert / Rijsbergen, dhr. C. Verschuren
Afdeling Baronie Zuid-Oost, mevr. A. Aerts

Bijlage A Voorbeeld van een toezeggingsbrief

De Ontwikkelaars doen op hoofdlijnen een aantal toezeggingen. Deze toezeggingen zijn niet limitatief en kunnen per locatie (enigszins) anders ingevuld worden.

De tekst van een toezeggingsbrief zou er als volgt uit kunnen zien:

Ontwikkelaar onderschrijft het belang van de sociale randvoorwaarden en biedt ter invulling daarvan het volgende aan:

- 25% van de bouwrechten van het initiatief worden beschikbaar gesteld voor lokale ontwikkeling;
- Een omgevingsbijdrage van € 0,50 per MWh aan <naam lokale stichting> (goede spelregels opstellen over besteding met bijzondere aandacht voor de direct omwonende);
- Een obligatieregeling voor bewoners en bedrijven (type producten en omvang afhankelijk van interesse)
- Korting op de levering van elektriciteit uit het beoogde windpark aan de direct omwonenden (afstand tot windmolens of postcodes nader te definiëren incl. verrekening van mogelijke afkoopboete van lopende energiecontracten);
- Bijdrage aan <naam lokale stichting>: er komt een verrekening tussen de gemeentelijke legesvergoeding en de provinciale legesvergoeding. Het verschil in leges komt ten goede van <naam lokale stichting>;
- Bij aanbesteding van het werk (zowel tijdens de bouw als gedurende de onderhoudsperiode) zal "stimuleren lokale werkgelegenheid" als selectiecriteria opgenomen worden.

Tevens is Ontwikkelaar voornemens de 'Green Deal Windenergie A16-zone' te ondertekenen.

Bijlage B1 Verantwoording adhesiepartij Brabantse Milieufederatie

De Brabantse Milieufederatie (BMF) onderschrijft het belang van de sociale component van windprojecten, zodat lokale belanghebbenden een actieve stem krijgen in het gebruik van hun directe omgeving en daar ook (samen) meerwaarde aan ontleen. Het initiatief voor deze Green Deal juicht zij van harte toe, als een hulpmiddel om ervoor te zorgen dat de lokale gemeenschap niet alleen hinder ondervindt van nieuwe windturbines, maar er ook zoveel mogelijk bij gebaat is. Bovendien schept het windproject op deze manier de financiële ruimte om de energietransitie in de betreffende gemeenten een tandje bij te schakelen. Belangrijk, want de urgentie van het klimaatprobleem kan niet genoeg worden benadrukt. We gaan er hierbij van uit dat de toezeggingen in deze Green Deal een bodem leggen onder de overeenkomsten die de Stichtingen en Ontwikkelaars met elkaar zullen sluiten.

Tegelijkertijd signaleert de BMF dat de insteek van deze Green Deal mogelijk lastige dilemma's met zich meebrengt als het gaat om concrete windlocaties. Het is niet ondenkbaar dat bij de zoektocht naar geschikte locaties opstellingsalternatieven naar voren komen waarbij sociaaleconomische voordelen voor een gemeente en haar inwoners conflicteren met kwetsbare flora en fauna. Daarom vraagt de BMF aandacht voor een speciale plaats voor natuur in deze discussie, en pleiten we ervoor dat deze Green Deal los gezien wordt van de initiële locatiekeuze, waarin natuurbelangen leidend zouden moeten zijn.

Dit gezegd hebbende, zal de BMF zich inspannen de merites van deze Green Deal, als een eerste vertrekpunt in het gesprek over optimale sociale randvoorwaarden, uit te dragen en verder te versterken waar mogelijk.

Dhr. N. Verdaasdonk

Bijlage B2 Verantwoording adhesiepartij Rijkswaterstaat

Het areaal van Rijkswaterstaat biedt veel kansen voor de opwekking van duurzame energie. Rijkswaterstaat streeft er naar dat zijn areaal daar waar dat mogelijk is ook daadwerkelijk voor dat doel kan worden aangewend. Door derden maar ook voor de verduurzaming van het eigen energieverbruik.

Het RWS-areaal langs de autosnelweg A16 is daar een kansrijke locatie voor. Daarbij geldt natuurlijk wel als belangrijke voorwaarde dat het initiatief zo wordt ingepast dat de A16 nu en in de toekomst ongehinderd zijn primaire functie kan blijven vervullen: het vlot en veilig afwikkelen van het wegverkeer op de belangrijke verkeersader Rotterdam-Breda-Antwerpen.

Rijkswaterstaat neemt met instemming kennis van de inspanningen van de provincie Noord-Brabant, de betrokken gemeenten en overige initiatiefnemers om het draagvlak bij de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties voor het project *Windenergie A16-zone* te vergroten. Dit is een belangrijke bijdrage om de kansen voor duurzame energie te verzilveren.

Rijkswaterstaat is bereid om te onderzoeken of, en zo ja hoe door Rijkswaterstaat een bijdrage zou kunnen worden geleverd aan deze inspanningen, uiteraard met inachtneming van de geldende kaders op het gebied van onder andere vergunningverlening en gronduitgifte.

Mevr. K.M.A. Weustink

**Bijlage B3 Verantwoording adhesiepartij Coöperatieve Vereniging
BRES U.A. en aangesloten energie-coöperaties**

Coöperatieve Vereniging BRES U.A. en de aangesloten energie coöperaties: Anneville, BredaDuursaam en De ZonneWijde, die op 22 februari samen met Pakhuis B een manifest ondertekenden, zijn voorstander van ontwikkeling van windenergie langs de A16.

De energie coöperaties staan een sociale windontwikkeling voor met een sterke en zichtbare lokale inbreng. De coöperaties zien de windmolens tevens als vliegwiel om de energietransitie verder aan te jagen. Dit past in het beeld dat er een noodzaak en urgentie is om grotere stappen te gaan zetten in de transitie naar een duurzame economie halverwege deze eeuw.

BRES en de andere energie coöperaties willen en kunnen daar een actieve rol in spelen.

Dhr. A.C. Bijma

**Bijlage B4 Verantwoording adhesiepartij Coöperatie Treeport /
Business Centre Treeport B.V. (BCT bv)**

De Green Deal Windenergie A16 heeft betrekking op alle ontwikkelingen voor windenergie in de A16-zone. Business Centre Treeport B.V. ontwikkelt volledig zelfstandig een grensoverschrijdend bedrijventerrein in de gemeente Zundert (en deels gemeente Hoogstraten) en is gelegen in diezelfde zone.

Business Centre Treeport B.V. ondersteunt het belang van sociale participatie en het betrekken van de omgeving. Zij heeft daar op een eigen wijze inmiddels vorm aan gegeven. Zo zet zij zich onder andere in op het versterken van de sociaaleconomische ontwikkeling van de boomteeltsector, mobiliteit en het verduurzamen van het bedrijventerrein. Duurzame energie maakt een belangrijk deel uit van de huidige plannen. Zo zijn er locaties voorzien voor windmolens, maar worden er ook plannen voorzien voor zonne-energie, elektrisch laden van auto's etc.

Business Centre Treeport B.V. is in overleg met de Stichting WindCent en de gemeente Zundert over samenwerking op het vlak van sociale participatie.

Dhr. H. van den Biggelaar

**Bijlage B5 Verantwoording adhesiepartij Zuidelijke Land- en
Tuinbouworganisatie (ZLTO)**

Mondiaal wordt met het oog op de afname van fossiele brandstoffen en de kooldioxide (CO₂)-problematiek gestreefd naar meer duurzame energieproductie. Ook het nationaal beleid in Nederland richt zich op duurzaamheid en variatie in energiebronnen. Het realiseren van windmolens op land is volgens het beleid essentieel voor het behalen van zowel de nationale als provinciale doelstellingen voor de opwekking van duurzame energie.

Op 1 december 2015 hebben de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Moerdijk, Drimmelen, Breda en Zundert een convenant gesloten waarin nadere afspraken worden gemaakt over de realisatie van windmolens in de A16-zone. In de afspraken wordt het belang onderstreept van de zogenoemde 'sociale participatie', de betrokkenheid en inbreng van burgers bij de plaatsing van windmolens en het gebruik van duurzame energie. Aan de sociale participatie zijn door de gemeenten in onderling overleg randvoorwaarden gesteld, die met name zien op het betrekken van lokale gemeenschappen, met brede vertegenwoordiging, bij het project, van het vroegste initiatief ter plaatse tot aan het aanwenden van de inkomsten van de windmolens voor de lokale gemeenschappen ten behoeve van de lokale energietransitie. Voor die transitie is bijvoorbeeld de zogenoemde 'trias energetica' van belang, waarbij het uitgangspunt is om zo min mogelijk energie te gebruiken, duurzame energie te gebruiken en zo slim mogelijk gebruik te maken van eindige energiebronnen.

De lokale ZLTO-afdelingen Breda, Baronie Zuid-Oost, Drimmelen, Zundert-Rijsbergen en Moerdijk (hierna: de ZLTO-afdelingen) zijn van oudsher nauw verweven met het zogenoemde 'A16-zone gebied' waarop de windmolens worden beoogd, omdat het gebied veelal agrarisch gebruikt wordt of in het verleden gebruikt werd. De leden van de ZLTO-afdelingen wonen en werken in het gebied en hebben het gebied mede ontwikkeld, onderhouden en gevormd. Vanwege de nauwe verwevenheid zijn de ZLTO-afdelingen begaan met de ontwikkeling van het gebied, bijvoorbeeld als het gaat om de lokale transitie naar duurzame energie. De ZLTO-afdelingen hebben daarom de beoogde ontwikkeling van het project 'Windenergie A16-zone' met belangstelling gevolgd, waarna zij hebben besloten om de doelen van de zogenoemde 'Green Deal Windenergie A16-zone' te onderschrijven.

De ZLTO-afdelingen onderschrijven het grote belang van de transitie naar het gebruik van duurzame energiebronnen. Voorts erkennen de ZLTO-afdelingen dat de zogenoemde sociale participatie in dergelijke projecten van belang is,

omdat naar de mening van de afdelingen een breed maatschappelijk draagvlak aanwezig dient te zijn voor dergelijke projecten. De ZLTO-afdelingen merken op dat het genoemde draagvlak (mede) onder agrariërs dient te worden gecreëerd, omdat het project (groten)deels op 'agrarisch gebied' wordt beoogd. Daarbij onderkennen de ZLTO-afdelingen dat de realisatie van dergelijke projecten tegengestelde belangen, ook onder agrariërs, met zich mee kunnen brengen, die kunnen zorgen voor spanningen. Desalniettemin erkennen de ZLTO-afdelingen de urgentie van de met het project te behalen doelen, met name omdat de transitie naar het gebruik van meer duurzame energie door de afdelingen, maar naar hun mening ook door de agrarische sector als geheel, als belangrijk speerpunt dient te worden beschouwd. De ZLTO-afdelingen hechten eraan te vermelden dat de sector als geheel al langere tijd haar verantwoordelijkheid neemt als het gaat om de transitie naar (meer) duurzame energie. Het onderschrijven van de doelen van onderhavig project is daarvan naar de mening van de afdelingen een voorbeeld.

Van oudsher hebben de ZLTO-afdelingen een belangrijke maatschappelijke functie als vertegenwoordiger van ledenagrariërs in het gebied. De ZLTO-afdelingen zijn ontstaan voor en door ledenagrariërs in het projectgebied, en hebben (onder meer) gebiedsontwikkeling als gezamenlijke opgave, waardoor, zoals gezegd, zowel de afdelingen als de betreffende lokale agrariërs begaan zijn met (de ontwikkeling van) het gebied. Vanwege hun maatschappelijke functie zijn de afdelingen van mening dat zij hun standpunt dienen te bepalen als het gaat om onderhavig project. Met het onderschrijven van de doelen van het project trachten de ZLTO-afdelingen gezamenlijk hun standpunt ten aanzien van de doelen van het project te bepalen, met als doel kenbaarheid en duidelijkheid voor zowel hun leden als voor andere belanghebbenden. Daarbij respecteren de afdelingen echter dat er naast het algemene belang van de doelen eveneens gewicht toekomt aan individuele belangen van partijen, waaronder agrariërs, en dat deze belangen kunnen botsen. Door deze constatering past het de afdelingen naar hun mening om na het onderschrijven van de algemene doelen van het project de nodige terughoudendheid in acht te nemen. Zij kwalificeren hun rol voor het overige derhalve als beperkt en wensen deze met respect voor individuele belangen op een op dat moment te bepalen wijze in te vullen.

Afdeling Moerdijk, dhr. A. Maris
Afdeling Drimmelen, dhr. P. Hermus
Afdeling Breda, dhr. R. Beekers
Afdeling Zundert / Rijsbergen, dhr. C. Verschuren
Afdeling Baronie Zuid-Oost, mevr. A. Aerts

Datum

20 april 2017

Contractnummer

Documentnummer

4143730

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl